

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

Rozważania wokół wielokulturowości i edukacji wielokulturowej w realiach XXI wieku

1. Zjawisko wielokulturowości – historia i współczesność	17
1.1. Rozważania terminologiczne – wielokulturowość i pojęcia ją opisujące (kultura, obcy, komunikowanie)	18
1.2. Polityka wobec wielokulturowości	36
1.3. Cechy historycznej wielokulturowości w Polsce	40
1.4. Specyfika współczesnego zjawiska wielokulturowości w Polsce	43
2. Edukacja wielokulturowa jako wyzwanie współczesnych systemów oświatowych	46
2.1. Dyskusje wokół pojęć: pedagogika międzykulturowa, edukacja wielokulturowa, wychowanie wielokulturowe, edukacja międzykulturowa, wychowanie interkulturowe.....	47
2.2. Wybrane koncepcje edukacji wielokulturowej	54
2.3. Edukacja wielokulturowa w relacji z edukacją patriotyczną jako wyzwanie socjokulturowe XXI wieku	59
2.4. Nauczyciel wobec wyzwań wychowania wielokulturowego na początku XXI wieku	78
2.5. Regulacje prawne budujące edukację wielokulturową	84

CZĘŚĆ DRUGA
Edukacja wielokulturowa w przedszkolu
– założenia i realizacja

3. Potrzeba edukacji wielokulturowej w koncepcji współczesnego wychowania przedszkolnego	91
3.1. Obraz społeczeństw wybranych krajów jako determinant edukacji wielokulturowej w przedszkolu	92
3.2. Uzasadnienie obecności wychowania wielokulturowego w edukacji przedszkolnej	105
4. Polskie próby edukacji wielokulturowej w przedszkolach	113
4.1. Współczesne założenia edukacji wielokulturowej małych dzieci	114
4.2. Przykłady rozwiązań metodycznych edukacji wielokulturowej w polskich przedszkolach	119

CZĘŚĆ TRZECIA
Specyfika realizacji edukacji wielokulturowej
w europejskich przedszkolach

5. Stosunek Słowacji do edukacji wielokulturowej w przedszkolu (Mária Vargová)	133
5.1. Edukacja w przedszkolu na Słowacji	133
5.2. Państwowy program wykształcenia ISCED 0 – przedszkolne wykształcenie	135
5.3. Cele wychowania przedszkolnego	137
5.4. Idea programu kształcenia dla przedszkoli „Dziecko i świat”	139
5.5. Prezentacja treści programowych, ukierunkowujących edukację wielokulturową	141

5.6. Wprowadzanie wielokulturowej edukacji w przedszkolach	150
5.7. Przykład projektu edukacji wielokulturowej	152
6. Specyfika przedszkolnej edukacji wielokulturowej w Niemczech	158
6.1. Charakter edukacji przedszkolnej w Niemczech	160
6.2. Założenia edukacji wielokulturowej dzieci w przedszkolach	161
6.3. Przykłady rozwiązań metodycznych przedszkoli niemieckich w procesie edukacji wielokulturowej	162
7. Rosyjskie uwarunkowania i propozycje edukacji wielokulturowej	167
7.1. Podstawy edukacji przedszkolnej w Rosji	170
7.2. Podstawy stanowienia celów edukacji wielokulturowej dzieci	172
7.3. Przykłady realizacji procesu wielokulturowej edukacji w przedszkolu	176
8. Włoskie propozycje edukacji wielokulturowej w przedszkolach	182
8.1. Cechy edukacji przedszkolnej we Włoszech	184
8.2. Założenia edukacji wielokulturowej w przedszkolach	186
8.3. Praca przykładowych przedszkoli w zakresie edukacji wielokulturowej/międzykulturowej	190
Zakończenie	203
Bibliografia	207